

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035 Філологія</i>
Освітня програма	<i>Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська</i>
Статус дисципліни	<i>нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЕКТС / 60 годин (36 аудиторних годин, 24 години СРС)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/домашня контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>к. філол.н., доц. Борбенчук Ірина Миколаївна borbenchuk.iryana@i11.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою освітнього компонента є сформулювати у студентів уявлення про розвиток та історію давньогрецької літератури, елліністичної літератури, давньоримської літератури; розглянути закономірності й еволюцію літературних жанрів і стилів, становлення епосу, історіографічної прози, поезії, роману; вивчити основні твори представників давньогрецької й давньоримської літератури із залученням оригінальних текстів. Предметом вивчення є історія розвитку літературного процесу Давньої Греції та Риму, становлення літературних родів і жанрових різновидів, зв'язок міфу і літератури.

Дисципліна спрямована на розвиток таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

ФК 05. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення освітнього компонента «Історія зарубіжної літератури» студенти зможуть:

ПРН 04. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 20. Дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства.

Під час навчання застосовуються методи: розповідь, бесіда, навчальна дискусія, пояснювально-ілюстративний метод, мозковий штурм, частково-пошуковий метод.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Нормативний освітній компонент «Історія зарубіжної літератури» відноситься до циклу загальної підготовки та за структурно-логічною схемою освітньої програми є базою для подальшого володіння студентами навчальної дисципліни «Сучасна українська мова та культура». Знання, уміння й досвід, набуті у процесі навчання цієї дисципліни, забезпечують подальше оволодіння вибірковими навчальними дисциплінами «Література англomовних країн від Раннього Середньовіччя до першої половини XIX століття», «Література англomовних країн: друга половина XIX століття – початок XXI століття».

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу та видами занять			Контрольні заходи	
	кредитів	годин	лекційні	практичні	СРС	ДКР	Семестрова атестація
Денна	2	60	18	18	24	1	залік

Тематичний план освітнього компонента

Розділ 1. Література Давньої Греції

Тема 1.1. Давньогрецька література в літературному процесі античного світу.

Тема 1.2. Гомерівський епос.

Тема 1.3. Давньогрецька лірика: загальна характеристика, еволюція, жанри.

Тема 1.4. Розвиток давньогрецької драми. Есхіл, Софокл, Еврипід.

Тема 1.5. Давньогрецька комедія. Арістофан.

Тема 1.6. Давньогрецька проза: генеза та жанри.

Тема 1.7. Александрійська лірика. Філософська проза.

Тема 1.8. Давньогрецька проза доби Еллінізму. Давньогрецький роман.

Розділ 2. Література Давнього Риму

Тема 2.1. Римська література як явище світової культури та історії.

Тема 2.2. Давньоримська комедія.

Тема 2.3. Ораторське мистецтво в Римі.

Тема 2.4. Римський гурток неотериків. Любовна лірика.

Тема 2.5. Творчість Вергілія.

Тема 2.6. Творчість Горація

Тема 2.7. Творчість Овідія.

Тема 2.8. Література «срібної доби».

Тема 2.9. Латиномовна література римських провінцій.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія /Упорядники: Михед Т.В., Якубіна Ю.В. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с. Режим доступу: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/33101/Antychna%20Literatura.%20Literatura%20Cerednikh%20Vikiv.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Антична література / Миронова В. М. (кер. авт. кол.), Михайлова О. Г., Мегела І. П. та ін.: Навч. посіб. К.: Либідь, 2005. 488 с.
3. Содомора А. Жива античність / Андрій Содомора. Львів : Срібне слово, 2016. 196 с. : іл.
4. Пащенко В.І., Пащенко Н. І. Антична література. К.: Либідь. 2008. 718 с.

Додаткова література:

1. Кун М.А. Міфи Давньої Греції. К.: Котигорошко, 2008. 267 с. Режим доступу: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printitzip.php?tid=3449>.
2. Буйвол О. В. Антична література. Текст лекцій. Харків : НТУ «ХПІ», 2015. 116 с. Режим доступу: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/3a84f387-cbba-411f-8d5f-54ff2ad04bb2/content>.
3. Poetry in Translation. A. S. Kline's Open Access Poetry Archive. <https://www.poetryintranslation.com/index.php>

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, в електронному кампусі та у Google Classroom.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ ПЗ	Тема	Аудиторні години	СРС
1	Розділ 1. Література Давньої Греції Тема 1.1. Давньогрецька література в літературному процесі античного світу.	2	
2	Тема 1.2. Гомерівський епос.	2	1
3	Тема 1.3. Давньогрецька лірика: загальна характеристика, еволюція, жанри.	2	
4	Тема 1.4. Розвиток давньогрецької драми: Есхіл, Софокл, Еврипід.	2	1
5	Тема 1.5. Давньогрецька комедія. Арістофан.	2	
6	Тема 1.6. Давньогрецька проза: генеза та жанри.	2	1
7	Тема 1.7. Александрійська лірика. Філософська проза.	2	
8	Тема 1.8. Давньогрецька проза доби Еллінізму. Давньогрецький роман.	2	1
9	Розділ 2. Література Давнього Риму Тема 2.1. Римська література як явище світової культури та історії.	2	
10	Тема 2.2. Давньоримська комедія.	2	1
11	Тема 2.3. Ораторське мистецтво в Римі.	2	
12	Тема 2.4. Римський гурток неотериків. Любовна лірика.	2	1
13	Тема 2.5. Творчість Вергілія.	2	
14	Тема 2.6. Творчість Горація.	2	1
15	Тема 2.7. Творчість Овідія.	2	

16	Тема 2.8. Література «срібної доби».	2	1
17	Тема 2.9. Латиномовна література римських провінцій.	2	
18	Домашня контрольна робота		10
19	Залік	2	6
Всього:		36	24

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять (ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання домашніх навчальних завдань) та модульної контрольної роботи. Терміни виконання завдань і форма звітності згідно з п. 7 цього силабусу.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування практичних занять, активна робота на них і виконання домашніх завдань необхідні для розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гуглдіску або в онлайн середовищі Google Classroom, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Telegram/Viber або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі дистанційного навчання «Сікорський».

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують у свої папки на гуглдіску або здають через Google Classroom, доступ до яких надає викладач протягом першого тижня навчання. Термін виконання домашнього навчального завдання – 1 тиждень з моменту отримання або згідно з інструкціями викладача. Завдання, подані на перевірку після закінчення визначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо студент не здав завдання протягом визначеного терміну з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем, але не пізніше 16 практичного заняття. Перескладання домашніх навчальних завдань з метою підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: https://document.kpi.ua/2020_7-137. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і практикумах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Штрафні бали з освітнього компонента не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагиату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Використання інструментів штучного інтелекту. Університет підтримує раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, але за умови врахування важливих

аспектів використання таких інструментів, зокрема: інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання вимог авторського права та академічної доброчесності. Під час використання інструментів ШІ слід керуватися Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/1225>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Процедур деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за PCO першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за:

1. експрес-опитування на 8 лекціях (крім першої);
2. роботу на 8 практичних заняттях;
3. домашню контрольну роботу.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Експрес-опитування	24%	3	8	24
2.	Робота на практичних заняттях	56%	7	8	56
3.	Написання домашньої контрольної роботи	20%	20	1	20
	Всього				100

Основні критерії оцінювання роботи студентів

Експрес-опитування

Максимальний ваговий бал за експрес-опитування – 3. Опитування проводиться на восьми лекціях (окрім першої) – 8x3 бали = 24 бали.

Критерії оцінювання:

- «відмінно» 2,7 – 3 бали
- «добре» 2,2 – 2,6 балів
- «задовільно» 1,8 – 2,1 бали
- «незадовільно» 0 балів

Критерії оцінювання відповіді студентів на експрес-опитуванні:

«**відмінно**» – повна відповідь, студент демонструє глибокі знання вивченого матеріалу (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями; студент добре орієнтується у пройденому матеріалі;

«задовільно» – студент володіє фрагментарними знаннями за темою, допускає окремі помилки;

«незадовільно» – студент не володіє матеріалом (менше 60% потрібної інформації).

Робота на практичних заняттях

Максимальний ваговий бал за роботу на практичному занятті становить 7 ($7 \times 8 = 56$ балів).

Критерії оцінювання:

«відмінно» 6 – 7 балів

«добре» 4 – 5 балів

«задовільно» 2 – 3 бали

«незадовільно» 0 балів

Критерії оцінювання роботи студентів на практичних заняттях:

«**відмінно**» – високий рівень роботи на практичних заняттях (студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко розкриває зміст питання);

«**добре**» – достатній рівень роботи на практичних заняттях (студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, допускаються незначні помилки);

«**задовільно**» – задовільний рівень роботи на практичному занятті (студент загалом володіє навчальним матеріалом, але відповідь містить суттєві помилки);

«**незадовільно**» – незадовільна робота під час заняття та невиконане домашнє навчальне завдання.

Домашня контрольна робота

Максимальний ваговий бал за виконання домашньої контрольної роботи – 20 балів. Домашня контрольна робота проводиться у письмовій формі та складається із двох завдань, які мають на меті перевірити знання із засвоєного матеріалу.

Критерії оцінювання:

«відмінно» 18 – 20 балів

«добре» 15 – 17 балів

«задовільно» 12 – 14 балів

«незадовільно» 0 балів

Критерії оцінювання роботи домашньої контрольної роботи:

«**відмінно**» – високий рівень виконання завдання;

«**добре**» – належний рівень виконання завдання (1-2 незначні помилки);

«**задовільно**» – задовільний рівень виконання завдання (3-4 незначні помилки, 2-3 суттєві помилки);

«**незадовільно**» - незадовільний рівень виконання завдання.

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Telegram/Viber) і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль»

Календарний контроль проводиться на 7-8 та 14-15 тижнях осіннього семестру як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу здобувачем вищої освіти. Для отримання позитивної оцінки з календарного контролю поточний рейтинг здобувача повинен становити не менше 50% від максимально можливого на час проведення цього контролю.

Критерій		I календарний контроль	II календарний контроль
Термін календарного контролю		8-ий тиждень	15-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 8 балів	≥ 16 балів

Семестровий контроль у формі заліку проводиться на останньому занятті з освітнього компонента. Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами його роботи протягом семестру, якщо у підсумку він набрав не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Умовою допуску до семестрового контролю є позитивна оцінка з модульної контрольної роботи та бали, отримані протягом семестру (разом ≥ 50 балів). Студент виконує залікову контрольну роботу, якщо а) він виконав умови допуску до заліку, але його підсумковий рейтинг за семестр нижчий за 60 балів; б) він хоче підвищити поточну оцінку з освітнього компонента. Якщо здобувач виконує залікову контрольну роботу, його попередній рейтинг скасовується і він отримує остаточну оцінку за її результатами. Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів і містить завдання за темами освітнього компонента, прописаними у п. 5 цього силабусу.

Залікова контрольна робота проводиться у письмовій формі та складається із чотирьох завдань з історії давньогрецької й давньоримської літератури. Відповідь на кожне питання оцінюється у 25 балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно» 22 – 25 балів
«добре» 18 – 21 балів
«задовільно» 15 – 17 балів
«незадовільно» 0 балів

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На модульну контрольну роботу винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри ТППАМ, к. філол. н. Борбенчук І.М.

Ухвалено кафедрою ТППАМ (протокол № 15 від 24.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету лінгвістики (протокол № 12 від 26.06.2024 р.)